ALEXANDRE DUMAS

Alexandre Dumas – portrait du Joseph Benoît Guichard
Paris; musée du Louvre département des Peintures

Alexandre Dumas

UN BAL MASCAT

Traducere în limba română:
Lau** Voi******_******

2011

Un bal mascat
Alexandre Dumas

După nuvela:
Alexandre Dumas
Un Bal Masque – 1835

Bal masqué au Panthéon de Londres vers 1810

Am dat ordin majordomului să spună că nu sunt acasă pentru nimeni în următoarele ore, unul dintre prietenii mei a insistat în mod deosebit.

Servitorul meu mi-a spus că dl Antony R... a descoperit în spatele livrelei lui Iosif, pelerina mea neagră. Era probabil, prin urmare, ca purtătorul acesteia, la rândul său să fie acasă. Prin urmare era imposibil să mă mai ascund:

— Foarte bine! Lasă-l!, am spus cu voce tare. Ducă-se la dracu'! am spus în şoaptă.

Când lucrez, doar femeia pe care o iubesc poate să mă întrerupă fără a primi o pedeapsă, pentru că, într-o anumită măsură, aceasta este întotdeauna cumva inconştientă în ceea ce face.

Prin urmare, l-am primit pe jumătate furios pe autorul întreruperii muncii mele, mai ales că eram în unul din momentele de inspiraţie. L-am văzut atât de palid şi desfigurat, încât primele cuvinte cu care m-am adresat au fost următoarele:

— Ce ai? Ce s-a întâmplat?

— Oh! Lasă-mă să respir, a spus el. Îţi voi spune, dar ce spun! Vei crede cu siguranţă că e un vis sau că sunt nebun.

El s-a aruncat pe o canapea şi a lăsat capul în mâini.

Mă uitai surprins la el, părul îi era ud, cizmele şiroiau de apă, genunchii şi partea inferioară a pantalonilor lui erau acoperite de noroi. M-am uitat pe fereastră şi l-am văzut pe vizitiul său stând liniştit în cabrioletă. Nu am înțeles nimic.

El a văzut surprinderea mea.

— Am fost în cimitirul Père-Lachaise, a spus el.

— La ora zece?

— Am fost acolo la şapte ... Doamne ce *masquerade!* La naiba!

Nu mi-am putut da seama de relația care ar putea fi între „o mascaradă" şi cimitirul Père-Lachaise. Aşa că încurcat m-am îndreptat spre cămin, am scos o țigară din tabachere, am frecat-o între degetele mele, am luat un tăciune, am aprins-o cu răbdare, an tras un fum şi apoi trasei în foc o flegmă spaniolă.

Când am terminat, m-am întors spre Antony, care aştepta foarte recunoscător pentru faptul că nu am reacționat ca de obicei, ci l-am urmărit cu atenție.

Am făcut un semn de mulțumire şi l-am condus spre uşă, dar el a refuzat mâna mea.

Din partea mea vizita se terminase, m-am aplecat şi i-am făcut semn cu țigara, Antony m-a oprit.

— Alexandre, a spus el, ascultă-mă, te rog.

— Dar de un sfert de oră eşti aici şi eu nu ai spus nimic.

— Oh! Rareori trăieşti aşa o aventură!

M-am aşezat, am pus țigara mea în scrumieră şi am împreunat brațele mele, ca un om resemnat care abia acum începe să creadă că are de-a face cu un nebun.

— Îți aminteşti Balul Operei, unde te-am întâlnit? a spus el după o clipă de tăcere.

— La ultimul l-a care am fost erau mai mult de 200 de oameni?

— Acela! Inițial am plecat cu intenția de a merge la Variety, unde am auzit că se juca ceva curios pentru timpul nostru, în mod ciudat soarta m-a împins în alt loc. Oh! După cum ai văzut şi tu, era o adevărată paradă a costumelor! Bine că Hoffman de Callot a fost acolo să picteze acele imagini fantastice şi burleşti în acelaşi timp, desfăşurate în fața ochilor mei? De obicei Opera îmi pare goală şi tristă, nu m-am aşteptat s-o găsesc plină de viață şi bucurie, muzică, dansatori, tacâmuri, farfurii... şi câtă lumină.

M-am plimbat în jurul sălii, vreo douăzeci de măşti m-au chemat pe nume şi s-au mirat de ținuta mea. Celebrități

aristocratice sau financiare erau înțolite cu costume de meserii ruşinoase: de pierrots[1], de postilions[2], clovni sau zarzavagii.

Erau acolo tineri de familie, cu inima largă, plini de merite, care acolo, uitând de familie, arte şi politică, au reconstruit un moment din epoca Regenței, transpunând în mijlocul nostru o eră uitată. Dacă n-ai fi fost acolo nu m-ai fi crezut! Am urcat nişte scări, şi sprijinindu-mă de o coloană, şi jumătate ascuns după ea, m-am uitat la acel val de ființe umane care se mişcau la picioarele mele. Acele costume de toate culorile, acele rochii extravagante şi acele măşti groteşti, formau un spectacol care nu avea nici o asemănare cu nimic uman. Muzica a început să cânte. Oh! Deci, ce clipe trăiam! Acele creaturi ciudate s-au trezit la acordurile orchestrei, a căror armonie ajungea la urechile mele, pe fondul strigătelor, râsetelor şi veseliei, s-au apucat de mâini, braţe, gât, au format un cerc mare, începând o mişcare circulară, dansatori şi dansatoare lovind pentru a face zgomot podeaua din care se ridicau atomii de praf care erau vizibili în lumina tot mai slabă a lămpilor de petrol, deodată au mărit viteza, se aşezau în ipostaze ciudate, cu gesturi, cu strigăte sălbatice, se mişcau din ce în ce mai repede, se aruncau la pământ ca nişte oameni beți, țipau ca femeile care au găsit multă bucurie în delir, cu o furie mai mare decât plăcerea, ca un şir de condamnați care şi-au primit pedeapsa biciului în iad, un iad al penitenței. Asta se întâmpla în prezența mea şi la picioarele mele. M-am simțit cuprins de o scârbă teribilă, fiecare dintre cei care mă cunoşteau mi-a spus, în trecere, un cuvânt care îmi făcea să mi se urce sângele în obraz. Tot acel zgomot, tot cel ce bâzâit, toată ceea mizerie, toată acea muzică, atentau la urechile mele, încât am vrut să părăsesc de urgență acea sală. Curând am ajuns să mă îndoiesc şi eu de ceea ce se desfăşura în fața ochilor mei, era un vis sau realitatea, m-am întrebat dacă eram prost sau nu mai am simțul realității; ce tentație ciudată m-a aruncat în mijlocul acelei destrăbălări, eram ca Faust prin regiunile infernale, şi am simțit atunci că şi dumneavoastră priviți toate acelea cu un profund dispreț. Oh! Până la nebunie nu exista decât un singur pas. Am ieşit uimit şi grăbit din sală, urmărit până la uşa de la stradă de hohotele, de urletele care păreau că însoțesc pe acei care părăsesc o cavernă de animale feroce.

---

[1] Pierrots – vrăbii. (n.tr.)
[2] Postilions – vizitii de poştalioane. (n.tr.)

M-am oprit pe trepte un moment, pentru a mă calma. Nu am vrut să mă aventurez pe străzi plin de confuzia care mă cuprinse, era foarte uşor să fiu fost lovit de o trăsură. Eram în acea stare în care este un om beat care încearcă să se redreseze crezând că e suficient să se aşeze pe o bancă, sau să se sprijine de un copac sau de o pasarelă publică, pentru ca mintea lui ameţită să-şi recapete funcţionarea normală.

În acel moment, o trăsură s-a oprit în faţa intrării, o femeie a coborât, sau, mai degrabă, s-a repezit afară.

Ea s-a oprit pe trepte, întorcând capul spre dreapta şi spre stânga ca o persoană disperată. Purta un costum negru şi faţa ei era acoperită cu o mască de catifea. Ea s-a îndreptat spre uşă.

— Unde este biletul dumneavoastră?, a întrebat portarul.

— Biletul meu? răspunse ea. Nu am!

— Ei bine, atunci, duceţi-vă la casă.

Femeia şi-a îndreptat masca, căutând disperata prin toate buzunarele.

— Nu am bani! a strigat ea. Ah! Uite acest inel ... Un bilet pentru acest inel, a spus ea.

— Imposibil!, a răspuns femeia care vindea bilete, nu fac afaceri de acest tip.

Şi i-a aruncat inelul, care a căzut la pământ chiar în faţa mea.

Femeia a rămas nemişcată, uitându-se disperată la inel, care, cu siguranţă nu-i era de folos.

Am ridicat inelul şi i l-am dat.

Am văzut prin deschizătura măştii sale cum ochii îi erau fixaţi spre mine, m-am uitat la ea ezitând pentru un moment. Apoi, brusc, trecându-şi braţul pe sub al meu, mi-a spus:

— Am nevoie să plătesc biletul de intrare, mi-a spus ea. Ai milă de mine, este absolut necesar!

— Foarte bine, doamnă, i-am răspuns.

— Atunci dă-mi şase franci, pe acest inel, şi îmi vei face un serviciu pentru care te voi binecuvânta toată viaţa mea.

— Mi-a pus inelul pe deget, s-a dus la casă şi a cerut două bilete. Vom merge împreună!

Odată ajunşi pe coridor, am simţit că ezită. M-a apucat strâns şi cu celălalt braţ.

— Te simţi bine? am întrebat-o.

— Nu, nu, nu am nimic, a spus ea. O slăbiciune trecătoare, asta e tot

Am intrat în salon.

Am regăsit aceiaşi atmosferă plină de bucurie, tip Charenton.

De trei ori am ocolit sala, strecurându-ne cu greu printre mulțimea de măşti, care ne îmbrânceau din toate părțile, numai faptul că eram cu ea mă făcea să mă abțin, tremuram de indignare la fiecare cuvânt obscen ce-mi era adresat. Îmi era ruşine că în timp ce țineam brațul unei femei, eram obligat să suport asemenea cuvinte. Apoi ne-am dus înapoi la capătul salonului. Ea s-a aşezat pe un scaun. Eu am rămas în picioare, mâna odihnindu-mi-se pe speteaza scaunului ei.

— Oh! Trebuie să ți se pară foarte bizar, a spus ea, dar nu mai mult de mie, jur. Nu am avut nici o idee despre toate acestea, deoarece nici în visele mele nu am văzut asemenea lucruri. Dar, vedeți, mi-a scris cineva că ar fi aici cu o femeie. Şi ce femeie ar îndrăzni să vină într-un astfel de loc?

Am făcut un gest de uimire, a înțeles.

— Vrei să spui că el este aici, nu-i aşa?

— Oh! dar pentru asta sunt aici, am venit să-l caut, eu sunt soția lui. Aceşti oameni vin aici conduşi de nebunie şi dezmăț. Oh! La dracu', am venit din gelozie. Ca şi când te-ai duce noaptea într-un cimitir, şi zilnic la o execuție în *Piața Grève*, şi totuşi, jur, când eram tânără, nu am ieşit nicio dată pe stradă fără mama mea. Ca soție şi nu am făcut un pas departe de casă, fără a fi urmată de o cameristă, şi totuşi, iată-mă, ca toate aceste femei căzute, iată-mă dau brațul meu unui om necunoscut, roşind sub masca mea, în opinia mea, este greu de înțeles. Înțeleg toate acestea! ... Dar ce spun, ai fost vreo dată gelos?

— Atroce, am spus.

— Atunci, cu siguranță mă vei ierta şi vei înțelege totul. Ştii că o voce interioară îți strigă, ca şi cum un nebun ți-ar țipa în ureche: „Du-te!" Aşa e soarta celui gelos, te îndeamnă spre ruşine şi spre criminalitate. Ştii deja că, în astfel de momente eşti capabil de orice, pentru a putea să te răzbuni.

Aveam de gând să răspund, dar s-a ridicat brusc, cu ochii ațintiți spre două costume, care tocmai treceau prin fața noastră.

— Taci din gură! a spus ea.

Şi m-a târât în urmărirea lor.

Eram implicat într-o intrigă pe care nu o înțelegeam, am simțit furnicături pe şira spinării şi eram confuz, neştiind cum să mă comport, dar biata femeie părea atât de agitată încât am devenit deodată foarte interesat. Deci, era imperios o adevărată pasiune, am ascultat ca un copil, şi am plecat în urmărirea celor

două măşti, dintre care una era evident un bărbat şi cealaltă o femeie. Ei vorbeau încet, cuvintele lor ajungeau cu greu urechile noastre.

— Este el! murmură ea. Este vocea lui. Da, da, are înălțimea lui ...

Bărbatul mascat a început să râdă.

— Este râsul lui! a spus ea. Este el, domnule, este el! În scrisoare s-a spus adevărul. Oh, Doamne! Dumnezeul meu!

Cu toate acestea, măştile s-au depărtat şi ne-au lăsat în urmă. Au urcat pe scări spre separeuri, şi i-am urmărit cu atenție. Nu s-au oprit până când au ajuns la cupola cea mare. O uşiță de grilaj s-a deschis, au intrat şi o uşa se închise în spatele lor.

Sărmana creatură m-a strâns de braț. M-a speriat cu emoția ei, nu i-am putut vedea fața, dar, m-a presat de perete cu trupul său, simțeam cum îi bate inima, se agită şi atunci am cuprins-o cu brațele. Nu a fost ceva ciudat, modul în care a venit la mine suferind de spectacolul fără precedent care s-a desfăşurat în fața ochilor ei, a cărei victimă era şi a cărei cauză nu o puteam complet ignora. Cu toate acestea, nimeni din lume nu ar fi părăsit o femeie într-un asemenea moment.

Când a văzut cele două măşti în salon şi apoi urmărindu-le, a rămas nemişcată pentru un moment ca şi cum ar fi fost lovită de fulger. S-a grăbit apoi spre uşa pentru a asculta. Modul cum era aşezat grilajul o împiedicau să audă ceva, fapt pentru care a fost cuprinsă de disperare, am luat-o violent de braț, am deschis grilajul, am târât-o acolo, am ridicat perdeaua şi am deschis uşa.

— Dacă vrei să auzi, am spus, ascultă de aici.

Ea s-a lăsat într-un genunchi şi îşi apropie urechea de separeu, am rămas în picioare cu brațele încrucişate, privind înspre grilaj.

Tot ceea ce am văzut la această femeie m-a făcut să cred că este de o reală frumusețe. Partea de jos a feței ei, pe care n-o ascundea masca, era proaspătă, catifelată şi plină, buzele roşii şi subțiri, dinții de un alb strălucitor, mâinile îi erau fine şi catifelate, părul negru, mătăsos, şi piciorul ei mic abia putea fi văzut de sub rochie, trupul mlădios fremăta sub rochia de catifea. Oh! Era o femeie minunată! Oh, am avut-o în brațele mele, oare voi avea puterea s-o iubesc, în inima mea am simțit nişte palpitații, tremuram cu spasme nervoase, şi aş fi putut spune: „Toate aceste întâmplări au produs dragostea pe care o simt, pentru că iubire este ceea ce simt, oare sunt singurul dintre toți

oamenii care m-am aprins instantaneu şi este acest înger predestinat pentru mine.”

— Oh! Acest înger... Acest înger ...!

Acestea erau gândurile mele când deodată am văzut că femeia se ridică, se întoarce spre mine şi îmi spune uimită şi furioasă:

— Domnule, eu sunt frumoasă, jur. Sunt tânără, pentru că am nouăsprezece ani. Până în prezent, am fost pură ca îngerul creației. Ei bine ...— şi-a aruncat brațele în jurul gâtului meu, de acum eu sunt a ta... Ia-mă! ...

În acel moment, i-am simţit buzele lipindu-se de ale mele, şi o muşcătură sălbatică, mai degrabă decât un sărut, ea s-a lipit de mine, am simţit cum corpul ei tremura şi înnebunit de pasiune, un nor de foc au trecut prin ochii mei.

Zece minute mai târziu, era încă în brațele mele, pe jumătate inconştientă, plângea tremurând.

Încetul cu încetul şi-a revenit. Am remarcat prin masca ei ochii sălbatici, am văzut partea de jos a feței ei palide, am văzut cum dinții ei se ciocneau unul cu altul, ca şi cum era posedată de un tremur febril.

Ea şi-a amintit ceea ce tocmai s-a întâmplat şi a căzut la picioarele mele.

— Dacă aş inspira puțină compasiune, a spus ea, hohotind, ai milă, nu te uita la mine, căuta să nu mă recunoşti vreodată, lasă-mă să plec şi uită tot. De acum eu îmi voi aduce aminte pentru amândoi!

După aceste cuvinte s-a ridicat, repede s-a îndepărtat de mine, s-au grăbit spre uşă, a deschis-o, s-a întors şi mi-a spus încă o dată:

— Nu mă urmări, în numele Cerului, nu mă urmări!

Uşa se închise fiind trântită cu violență. Uneori mi se pare că a fost o apariție. Eu nu am mai văzut-o!

— Nu am mai văzut-o! În cele zece luni care au trecut de atunci am căutat-o peste tot, la baluri, la spectacole, în excursiile de la țară. Destul de des am zărit în depărtare silueta unei femei cu talia subțire, picioarele mici şi părul negru fluturând pe spatele ei, m-am apropiat de ea, privind-o în perspectivă, în speranța că voi descoperi că roşeşte. Nicăieri nu am găsit-o din nou, nu am văzut-o nicăieri ... Nicăieri! Oh! Mai mult nopțile nu mai dorm, căci nu mai suport coşmarul care se repetă.

Se face că ea s-a întors acolo, acolo unde am simţit îmbrățişările ei, muşcăturile ei, atingerea ei atât de fierbinte,

acolo unde am coborât în iad, sau m-am ridicat în rai. Deodată masca îi cade şi un chip ciudat apare în fața ochii mei, şi neclar, ca şi cum ar fi acoperit de un nor, şi luminos, şi înconjurat de un halou, şi palid, cu un craniu alb şi gol, cu orbitele goale, dinții înnegriți şi răriți. Oricum, un moment cu care nu m-am confruntat în acea noapte, arzând de dragoste nebună pentru o femeie pe care nu am ştiut s-o păstrez şi mereu înşelat în speranțele mele, gelos fără a avea dreptul de a fi, nu ştiu cine ar fi, neîndrăznind să mărturisesc nimănui o nebunie atât de mare, cu toate acestea, urmărit, înlănțuit, mâncat şi devorat de ea.

După ce a terminat aceste cuvinte, Antony a extras o scrisoare de la piept.

— Acum, că ți-am spus totul, ia această scrisoare şi citeşte-o, a spus el.

Am luat-o şi am citit-o:

„Poate că ați uitat o biată femeie, care nu a uitat nimic şi moare pentru că nu poate uita.

Când veți primiți această scrisoare să ştiți că deja am încetat să mai exist. Mergeți la cimitirul Père-Lachaise, spuneți portăresei să vă conducă la ultimul mormânt din fundul cimitirului, pe piatră veți citi un nume simplu, ***Maria****, şi atunci când vă veți afla în fața acestui mormânt îngenuncheați şi rugați-vă."*

— Ei bine, a continuat Antony, am primit această scrisoare ieri şi am fost acolo în această dimineață. Portăreasa m-a condus la mormânt şi am stat două ore înaintea lui, în genunchi, rugându-mă şi plângând. Ai înțeles? Această femeie era acolo! ... Sufletul ei fierbinte a zburat, corpul ei s-a consumat, n-a mai suportat şi s-a spart sub greutatea geloziei şi remuşcărilor! Ea era acolo la picioarele mele, şi a trăit şi a murit necunoscută pentru mine, necunoscută ... şi ocupă un loc în viața mea aşa cum ocupă un loc într-un mormânt necunoscut, ... şi s-a blocat în inima mea cu un corp rece şi lipsit de viață ca şi cel pus în mormânt! Oh! Mai ştii ceva similar? Ai auzit de ceva mai ciudat? Aşa că acum, spun la revedere speranțelor mele, pentru că nu o voi mai vedea din nou. Sapă mormântul meu şi mă vei găsi deja acolo. Nu voi mai putea reconstitui fața ei. Şi voi continua să o iubesc! Ai înțeles, Alex? O iubesc ca un nebun, şi eu nu pot trăi fără ea, şi eu nu pot muri lângă ea, dar eu ştiu că trebuie să

rămână necunoscută pentru mine în eternitate, aşa cum era în această lume.

La aceste cuvinte, a luat scrisoarea ei în mâna, a sărutat-o de mai multe ori şi a început să plângă ca un copil.

L-am îmbrăţişat, şi neştiind ce să spun, am plâns cu el.